

**UCHWAŁA NR LVI/448/2023
RADY POWIATU WĄGROWIECKIEGO**

z dnia 25 października 2023 r.

w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu na podstawie Raportu.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.) oraz art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 991 ze zm.) Rada Powiatu Wągrowieckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Podmiot tworzący ocenia pozytywnie ogólną sytuację ekonomiczno-finansową Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za 2022 rok, na podstawie złożonego Raportu z dnia 31 maja 2023 r.

§ 2. Poszczególne wskaźniki finansowe według rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 832) ocenia się następująco: 1/ wskaźnik zyskowności 9 pkt. na 15 możliwych – ocena pozytywna, 2/ wskaźnik płynności 0 pkt. na 25 możliwych – ocena negatywna, 3/ wskaźnik efektywności 10 pkt. na 10 możliwych – ocena pozytywna, 4/ wskaźnik zadłużenia 10 pkt. na 20 możliwych – ocena negatywna.

§ 3. Poszczególne lata działalności według Raportu, na podstawie straty/zysku netto, ocenia się następująco: 2020 rok strata - 862.985 zł - ocena negatywna, 2021 rok zysk +705.886 zł - ocena pozytywna, 2022 rok zysk + 47.981 zł - ocena pozytywna, 2023 rok strata - 678.874 zł - ocena negatywna, 2024 rok zysk + 155.601 zł - ocena pozytywna, 2025 rok zysk + 222.514 zł - ocena pozytywna.

§ 4. Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu na podstawie Raportu dokonana przez Zarząd Powiatu Wągrowieckiego stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu Wągrowieckiego

Małgorzata Osuch

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej
Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu
na podstawie Raportu za 2022 rok dokonana przez
Zarząd Powiatu Wągrowieckiego**

Wągrowiec, 12 października 2023 r.

Spis treści

I	Wprowadzenie i analiza formalna raportu	3
II	Ocena analizy wskaźnikowej i punktowej sytuacji finansowej....	4
III	Ocena przyjętych założeń	13
IV	Ocena opisu istotnych zdarzeń.....	17
V	Ocena prognozy na kolejne trzy lata 2023-2025	18
VI	Ocena ogólna	20
	Podpis Starosty.....	22

I Wprowadzenie i analiza formalna raportu

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej **Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu** za 2022 r. została dokonana przez Zarząd Powiatu Wągrowieckiego na podstawie przedłożonego Raportu z dnia 31 maja 2023 r.

Zarząd dokonał oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej **Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za 2022 rok** w oparciu o:

1. Analizę formalną przedstawionego Raportu.
2. Analizę wskaźnikową i punktową sytuacji finansowej.
3. Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata 2023-2025.
4. Ocenę ogólną.

Analiza formalna Raportu nie budzi zastrzeżeń. Zgodnie z art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 991 ze zm.) w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej zobowiązany jest do sporządzenia i udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ. Raport w formie pisemnej do Starostwa Powiatowego w Wągrowcu został złożony w dniu 31 maja 2023 r., tj. w wymaganym terminie.

Raport zawiera wszystkie wymagane elementy:

1. Podstawowe informacje o zakładzie opieki zdrowotnej.
2. Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 r. według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.
3. Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe 2023-2025.
4. Opis przyjętych założeń do prognozy przychodów i kosztów.
5. Informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację zakładu.
6. Posiada wymagane załączniki:
 - 1/ analizę wskaźnikową i punktową sytuacji finansowej za 2022 rok,
 - 2/ prognoza punktowa na lata 2023-2025,
 - 3/ rachunek zysków i strat w latach 2021-2025,
 - 4/ bilans w latach 2021-2025.
7. Został prawidłowo podpisany przez osoby upoważnione.

II. Ocena analizy wskaźnikowej i punktowej sytuacji finansowej

Realizując zapis art.53a ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 991 ze zm.) ustawodawca w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wskaźników ekonomiczno – finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z dnia 12 kwietnia 2017 r. (Dz. U. z 2017. poz.832) określił:

- wskaźniki ekonomiczno – finansowe, na podstawie których dokonuje się analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej,
- sposób obliczania wskaźników ekonomiczno – finansowych oraz przypisane im punktowe oceny, które służą do analizy ekonomiczno – finansowej.

Tym samym określono elementy konieczne do wykonania przez ZOZ w Wągrowcu, które w dalszej części podlegają analizie i ocenie organu prowadzącego.

W toku prowadzonych prac kontrolno – sprawdzających wypracowano dwie płaszczyzny badawcze.

Pierwsza obejmująca działania związane z formalno – rachunkowym ocenieniem nałożonych przez ustawodawcę obowiązków określonych w wyżej przedstawionym przepisie. Przedłożony przez ZOZ w Wągrowcu Raport w pełnym zakresie obejmuje wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wskaźników ekonomiczno – finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z dnia 12 kwietnia 2017 r. (Dz. U. z 2017. poz.832).

Również dokonana analiza rachunkowa nie stwierdziła, aby zamieszczone dane oraz wyliczone wskaźniki zarówno dla lat opartych na rzeczywistych danych (zweryfikowanych w księgach rachunkowych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym) jak i tych prognozowanych odbiegały od rzeczywistych.

Tym samym płaszczyznę formalno – rachunkową należy uznać za zrealizowaną w pełnym zakresie wymagany.

Druga płaszczyzna ma charakter poznawczy. Dane liczbowe i wyliczone na ich podstawie wskaźniki ekonomiczne obrazują rzeczywisty stan podmiotu. Zaproponowane przez ustawodawcę wskaźniki pozwalają na dokonanie wszechstronnego przeglądu ZOZ w Wągrowcu w wielu obszarach działalności ekonomicznej.

Element poznawczy jest wynikiem nałożenia się wielu składowych, przy czym cechą nadrzędną są dane liczbowe i wyliczone na ich podstawie wielkości wskaźnika, które w konsekwencji, w większości przypadków wpływają na interpretację i ocenę danego obszaru badawczego.

Poniżej w sposób chronologiczny (tak jak w rozporządzeniu) przedstawiono grupy rodzajowe wskaźników z poszczególnymi wskaźnikami, wraz z opisem dotyczącym danego obszaru badawczego.

Ocena sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ Wągrowiec objęła następujące wskaźniki:

- 1) zyskowności:
 - a) zyskowności netto,
 - b) zyskowności działalności operacyjnej,
 - c) zyskowności aktywów;
- 2) płynności:
 - a) bieżącej płynności,
 - b) szybkiej płynności;
- 3) efektywności:
 - a) rotacji należności,
 - b) rotacji zobowiązań;
- 4) zadłużenia:
 - a) zadłużenia aktywów (%),
 - b) wypłacalności.

Każdy z przedstawionych wskaźników uzyskując swoją wartość (procentową, liczbową) dodatkowo ma przypisaną ocenę punktową. Łączna możliwa do uzyskania suma punktów dla podmiotu ocenianego wynosi **70**. Opisując poszczególne wskaźniki oprócz sposobu jego wyliczenia przedstawiono przedziały wartości oraz ocenę punktową uzyskaną w danym przedziale wartości.

1. Zyskowność

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty.

Wskaźnik zyskowności jest najbardziej syntetycznym wskaźnikiem efektywności i opłacalności działalności jednostki. Ogólnie można stwierdzić, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Szpital z założenia nie ma być podmiotem nastawionym na maksymalizację zysku, tylko na podejmowaniu działań zmierzających do bilansowania się prowadzonej działalności, ich celem ma być zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych, rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

1) *wskaźnik zyskowności netto (%) = 0,10*

Wynik netto x 100 % (47.980,92 x 100 %)

Przychody ogółem (46.213.121,11)

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,0%	0
2	od 0,0% do 2,0%	3
3.	powyżej 2 ,0%do 4,0%	4
4.	powyżej 4,0%	5

W stosunku do poprzedniego roku wskaźnik zmienił się o 1,51 % (z poziomu 1,61 % do 0,10 %) i tym samym jest gorszy niż poprzednio. Wskaźnik procentowy w stosunku do roku 2021 uległ znacznemu pogorszeniu. Jego wartość punktowa wynosi 3 i jest wynikiem osiągniętego za rok 2022 zysku. Pomimo znacznego spadku wartość punktowa jest podobna jak w roku poprzednim, co jest wynikiem uzyskania poziomu wskaźnika, który mieści się w tym samym przedziale wartości.

Wskaźnik pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu, w opisywanym przypadku jest on korzystny.

Uzyskany poziom wskaźnika w ocenie punktowej wynosi 3 pkt.

2) *wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) = 0,26*

Wynik działalności operacyjnej x 100 % (121.086,67 x 100%)
(Przychody netto ze sprzedaży produktów + pozostałe przychody operacyjne)
(46.163.562,98)

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,0%	0
2	od 0,0% do 3,0%	3
3.	powyżej 3,0%do 5,0%	4
4.	powyżej 5,0%	5

Podobnie jak w przypadku powyżej w stosunku do roku poprzedniego nastąpiła zmiana o 1,58 % (z poziomu – 1,84 % do 0,26 %). W stosunku do roku poprzedniego nastąpiło znaczne procentowe pogorszenie. Utrzymanie wartości wskaźnika powyżej zera było możliwe dzięki osiągnięciu dodatniego wyniku na działalności operacyjnej podmiotu.

Wskaźnik określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Uzyskany poziom wskaźnika w ocenie punktowej otrzymał 3 pkt.

3) *wskaźnik zyskowności aktywów (%) = 0,13*

Wynik netto x 100 % (47.980,92 x 100%)

Średni stan aktywów (32.614.157,85+39.764.937,12 = 72.379.094,97:2= 36.189.547,49)
gdzie średni stan aktywów to suma aktywów razem na koniec poprzedniego roku obrotowego i aktywów razem na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,0%	0
2	od 0,0% do 2,0%	3
3.	powyżej 2,0%do 4,0%	4
4.	powyżej 4,0%	5

Wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. W ten sposób określa się efektywność wykorzystania aktywów, a zatem sposobu zarządzania nimi. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa podmiotu. W stosunku do roku poprzedniego wartość wskaźnika uległa znacznej zmianie.

Z poziomu o wartości 2,97 % do 0,13 %, tj. o 2,84 %.

Uzyskany poziom wskaźnika w ocenie punktowej otrzymał 3 pkt. i zmniejszył się o jeden punkt w stosunku rok do roku.

2. Płynność

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, natomiast w przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

1) *wskaźnik bieżącej płynności* = **0,51**

*Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)***(3.942.131,14)**

Zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe
(7.745.955,05)

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,60	0
2.	od 0,60 do 1,00	4
3.	powyżej 1,00 do 1,50	8
4.	powyżej 1,50 do 3,00	12
5.	powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10

Wskaźnik w stosunku do roku poprzedniego zmniejszył się o 0,01 punktu z poziomu 0,52 do 0,51 i tym samym nadal odbiega od wartości pożądanej (powyżej 0,60), ale w niewielkim stopniu.

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych

Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu. Uzyskany poziom wartości wskaźnika w punktach wynosi 0.

2) *wskaźnik szybkiej płynności = 0,41*

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) – zapasy

(3.942.131,14 – 759.271,10 = 3.182.860,04)

Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

(7.682.234,07+ 63.720,98= 7.745.955,05)

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,50	0
2.	od 0,50 do 1,00	8
3.	powyżej 1,00 do 2,50	13
4.	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10

Podobnie jak w przypadku wskaźnika bieżącej płynności nastąpiło zmniejszenie wartości punktowej wskaźnika z poziomu 0,44 do 0,41, tj. o 0,03. Uzyskany poziom wskaźnik jest bliski wartości dzięki której (równe lub większe niż 0,50) ocena punktowa wyniosłaby więcej niż zero.

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Uzyskany poziom wartości wskaźnika w punktach wynosi 0. Podobnie jak wskaźnik płynności bieżącej uzyskana wartość wskaźnika w tabeli punktowej jest poniżej dolnej wartości granicznej, ale w stosunku do lat poprzednich uległa znacznej poprawie i świadczy o poprawie w regulowaniu zobowiązań podmiotu.

3. Efektywność

Wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania, odnawia zapasy oraz otrzymuje należności z tytułu wykonania świadczeń.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności – określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

1) *wskaźnik rotacji należności (w dniach) = 24*

Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)

(2.894.599,08)

Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (44.306.608,49)

gdzie, średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 45 dni	3
2.	od 45dni do 60 dni	2
3.	od 61 dni do 90 dni	1
4.	powyżej 90 dni	0

Uzyskana wartość wskaźnika umożliwiła uzyskanie maksymalnej ilości punktów oceny. Wskaźnik rotacji należności określa długość cyklu oczekiwania na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

W stosunku do roku poprzedniego nie nastąpiła zmiana wartości ogółem wskaźnika i wynosi 24 (im mniejsza ilość dni oczekiwania na należność tym następuje większy odchył od poziomu granicznego) i świadczy o krótkim oczekiwaniu na wpływ należności do podmiotu. Ocena punktowa wskaźnika za rok 2022 wynosi 3 i przyjęła maksymalną wartość.

2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) =36

Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)
(4.363.925,99)

Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (44.306.608,49)

gdzie, średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług to suma tych zobowiązań na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	do 60 dni	7
2.	od 61 dni do 90 dni	4
3.	powyżej 90 dni	0

Wskaźnik rotacji zobowiązań określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacania swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań, co może zapowiadać konieczność naliczania przez kontrahentów odsetek, a w następnej kolejności skierowanie spraw na drogę postępowania sądowego.

Uzyskana wartość wskaźnika umożliwiła uzyskanie maksymalnej ilości punktów oceny. W stosunku do roku 2021 wartość wskaźnika uległa zmianie i wynosi 36, i jest lepszy od poprzedniego o 6 dni (rok 2021 – 42 dni).

4. Zadłużenie

Wskaźniki zadłużenia pozwalają wnioskować na temat zadłużenia podmiotu, jego struktury oraz o zdolności do obsługi tego zadłużenia.

1) *wskaźnik zadłużenia aktywów (%) = 24 %*

$$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{Aktywa razem}} \times 100 \%$$
$$\left(\frac{0 + 7.682.234,07 + 1.855.300,98}{39.764.937,12} = 9.537.535,05 \times 100\% \right)$$

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 40 %	10
2.	od 40 % do 60 %	8
3.	powyżej 60 % do 80 %	3
4.	powyżej 80 %	0

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność podmiotu, natomiast zbyt niska może świadczyć o braku umiejętności w wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania podmiotu dla zwiększenia efektywności jego działania.

W stosunku do roku poprzedniego nastąpiła zmiana wartości wskaźnika z 28 % na 24 %. Głównym czynnikiem powodującym zmianę jest wzrost rok do roku wartości aktywów z 32.614.157,85 do 39.764.937,12 przy ustabilizowanej kwocie zobowiązań krótkoterminowych oraz rezerw na zobowiązania. Uzyskany poziom wskaźnika umożliwia uzyskanie najwyższej wartości punktowej do ogólnej oceny w wysokości 10. Po raz kolejny jednostka uzyskała ocenę punktową w maksymalnej wysokości w danej kategorii dzięki uzyskanej wartości wskaźnika, przy czym należy zaznaczyć, że jest to wynikiem bardzo dużego wzrostu wartości aktywów podmiotu.

2) *wskaźnik wypłacalności = - 2,22*

$$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{Fundusz własny}} \times 100 \%$$
$$\left(\frac{0 + 7.682.234,07 + 1.855.300,98}{-4.291.678,46} = -2,22 \right)$$

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	od 0,00 do 0,50	10
2.	od 0,51 do 1,00	8
3.	od 1,01 do 2,00	6
4.	od 2,01 do 4,00	4
5.	powyżej 4,00 oraz poniżej 0,00	0

Wskaźnik określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę kapitału własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań, jednocześnie bardzo niska wartość wskaźnika może oznaczać brak efektywnego wykorzystania finansowania zewnętrznego.

Ujemna wartość wskaźnika wypłacalności wynika z ujemnej wartości funduszu własnego i pokazuje, że ZOZ w Wągrowcu może mieć trudności z wywiązywaniem się z zobowiązań kredytowych.

Poniżej przedstawiamy tabelaryczne podsumowanie oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej w ZOZ Wągrowiec za rok 2022

Tabela sporządzona została z danych uzyskanych dla poszczególnych wskaźników i przypisanych do nich wartościom punktowym, gdzie suma maksymalnych wartości oceny mogła wynieść 70 pkt.

Grupa	Wskaźniki	Ocena	
		Rok 2022	Rok 2022
	1) wskaźnik zyskowności netto	0,10 %	3
1. Wskaźniki zyskowności	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	0,26 %	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów	0,13 %	3
	1.RAZEM		9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,51	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,41	0
	2. RAZEM		0
3. Wskaźnik efektywności	1) wskaźnik rotacji należności	24	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań	36	7
	3.RAZEM		10
4. Wskaźnik zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów %	24 %	10
	2) wskaźnik wypłacalności	- 2,22	0
	4. RAZEM		0
	Łączna wartość punktów		29

Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, że sytuacja ekonomiczno – finansowa Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za rok 2022 jest **dobra**.

W wyniku przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 rok przy zastosowaniu metody punktowej, uzyskano wynik 29 punktów na 70 punktów możliwych do uzyskania. Wartość punktowa jest na poziomie zbliżonym do roku 2021, który wynosił 30 pkt. Istotnym elementem kształtującym uzyskane wyniki są wskaźniki ekonomiczne na koniec roku 2022 związane z uzyskanym na koniec roku zyskiem netto oraz ogólną wartością aktywów.

Na wynik składają się wskaźniki z grupy efektywności, zyskowności i jeden z grupy zadłużenie. Wskaźniki efektywności uzyskały maksymalną możliwą do otrzymania wartość punktową oceny. W grupie wskaźników zyskowności ze względu na osiągnięty zysk wszystkie wskaźniki przyjęły wartość dodaną przekładającą się tym samym na wartość punktową oceny. Łącznie uzyskując 9 pkt., na które składało się: 3 pkt. wskaźnik zyskowności netto (0,10 %), 3 pkt. wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (0,26 %) i 3 pkt. wskaźnik zyskowności aktywów (0,13 %). Natomiast w przypadku grupy zadłużenie, wskaźnik z uzyskaną maksymalną wartością punktową oceny dotyczy wskaźnika zadłużenia aktywów (%). Ogółem wskaźnik umożliwia uzyskanie 10 pkt. i tyle uzyskał. Wskaźnik rotacji należności w dniach uzyskał wartość 24 i jest identyczny jak za rok 2021, natomiast wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) uzyskał poziom 36, co pozwoliło uzyskać maksymalną ocenę punktową.

W gradacji ważności, mając na uwadze możliwą do uzyskania wielkość punktów do oceny ogólnej, grupa wskaźników efektywności zajmuje ostatnie miejsce. Maksymalna możliwa do uzyskania wartość wynosi 10 pkt.

Grupa wskaźników, która umożliwia uzyskanie dużej ilości punktów do oceny ogólnej jest odpowiednio: płynność (25 pkt.), zadłużenie (20 pkt.) oraz zyskowność (15 pkt.).

Tylko w jednym z nich (płynność) za 2022 rok ZOZ Wągrowiec nie uzyskał żadnego punktu, co w efekcie przełożyło się na **przeciętny** wynik 29 pkt. na 70 możliwych, co stanowi 41,42 % możliwych do uzyskania pkt.

Kolejnym elementem, na który przy ocenie należy zwrócić uwagę jest wskaźnik zyskowności, który w całości uwarunkowany jest od uzyskanego wyniku finansowego netto jednostki. Co istotne, podmiot bez względu na wielkość uzyskanej straty, poziom wskaźnika ekonomicznego będzie ujemny nie przynoszący żadnej wartości punktowej. Natomiast z perspektywy organu prowadzącego, wysokość straty za dany rok obrachunkowy ma bardzo istotne znaczenie gdyż przekłada się na możliwość pokrycia części straty. Należy zauważyć, że ze względu na uzyskany zysk, została zdjęta z organu prowadzącego konieczność pokrywania części straty, co miało miejsce w latach ubiegłych.

Podsumowując należy stwierdzić, że jednostka uzyskała łącznie 29 pkt. na 70 możliwych i jest to wynik gorszy o 1 pkt. od osiągniętego w roku poprzednim. Uzyskane wartości wskaźników, a co za tym idzie punktowe, są podobne do tych za poprzedni rok. Wskazują na trudną sytuację ZOZ w Wągrowcu, która w trakcie roku budżetowego pozwoliła w efekcie końcowym wypracowaniem zysku. W porównaniu do roku 2021 nie nastąpiła zmiana w zakresie dotyczącym wartości punktowej oceny zadłużenia (10 pkt. wskaźnika zadłużenia aktywów (%), uzyskując maksymalną wartość.

Co istotne dla większości wskaźników nastąpiło pogorszenie osiągniętego poziomu rok do roku, co przedstawiono na przykładzie wskaźników zyskowności i płynności. Jako dobry, gdzie wartość wskaźnika zawsze uzyskuje maksymalną możliwą do uzyskania ocenę, jest wskaźnik efektywności związanej z rotacją należności w dniach. Obecny wynosi 24 i jest taki sam jak ten za poprzedni rok. Pozytywnie oceniona jest także rotacja zobowiązań, która wynosi 36 dni, przy wartości progu do 60 dni. Nastąpiła również poprawa w zakresie wskaźnika zadłużenia w kategorii zadłużenia aktywów w % (z poziomu 28 % roku 2021 na 24 % na koniec 2022) i tym samym jest w progu umożliwiającym uzyskanie maksymalnej ilości punktów do oceny ogólnej (próg poniżej 40 % - 10 punktów oceny). Zaistniała poprawa jest w szczególności wynikiem wzrostu przez rok 2022 aktywów z poziomu 32.614.157,85zł na 39.764.937,12 zł.

III Ocena przyjętych założeń

Gospodarka finansowa ZOZ prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Założenia makroekonomiczne określono opierając się na przyjętym przez Radę Ministrów w kwietniu 2022 r. Wieloletnim Planie Finansowym Państwa (WFPF) na lata 2022 – 2025. Dla działalności państwa w obszarze funkcji 20. „Zdrowie”, został przypisany cel: „zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie”. Stosowanie polityki budżetowej regulowanej przez państwo jest konieczne dla ZOZ, ponieważ służba zdrowia miała w 2021 roku otrzymywać na wydatki nie mniej niż 5,30 % Produktu Krajowego Brutto (PKB) z 2019 roku. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 roku zakłada systematyczne podwyższenie wzrostu nakładów na publiczny system ochrony zdrowia tak, aby w 2024 roku wynosił co najmniej 6%. Niekorzystne jest obliczanie tego udziału do PKB sprzed dwóch lat, tym bardziej gdy w 2020 r. PKB Polski zmniejszył się o 2,7%, a w 2021 r. był na poziomie z 2019 r. WFPF zakłada możliwość aktualizacji w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz sankcjami nakładanymi na Rosję. Spowoduje to zmiany oczekiwanych wartości mierników makroekonomicznych, takich jak inflacja i PKB.

Przyjęte założenia na lata 2023 – 2025 stanowią bardzo ważny element opracowanego przez ZOZ Raportu, ponieważ wpływają na jego ostateczną wartość i poprawne prognozowanie. Zakres realizowanych świadczeń przyjęto dla dotychczasowej działalności podmiotu w ramach umowy z NFZ, według zawartych umów obowiązujących w maju 2023 r. Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu należy do Systemu Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia Świadczeń Opieki Zdrowotnej (PSzZŚOZ), tzw. „Sieci szpitali”, na poziomie I stopnia systemu.

Szpital zabezpieczał w roku 2022 udzielanie świadczeń medycznych w podstawowych oddziałach: chorób wewnętrznych, dziecięcym, chirurgicznym wraz z blokiem operacyjnym, anestezjologii i intensywnej terapii, położniczo-ginekologicznym, noworodkowym, szpitalnym oddziale ratunkowym. Świadczy także usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze w Zakładzie Opiekuńczo –Lecznym, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną w 7 zakresach, nocną i świąteczną opiekę, oraz ratownictwo medyczne.

Sytuacja Szpitala po pandemii COVID-19 była niezwykle złożona, ponieważ należało rozliczyć zaległości wobec umów z NFZ za lata 2020-2022. Rozliczenie takie nastąpiło już w I kwartale 2023 r., po zmianie zasad rozliczeń wprowadzonych przez NFZ i nadwykonaniu usług szpitalnych w I półroczu 2023 r. Sposób i wielkość rozliczenia ustalana była dla każdego podmiotu leczniczego przez NFZ i zależała od wykonania usług przeszłych jak i obecnych. Rozliczenie dokonane przez NFZ było dla ZOZ bardzo korzystne.

Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu, w normalnym trybie, nie przewiduje ograniczenia usług, może to mieć miejsce tylko w sytuacjach nadzwyczajnych, zwłaszcza związanych z brakiem kadry medycznej. Aktualne jest dążenie do rozszerzania działalności o świadczenie usług medycznych, poprzez otwarcie dla mieszkańców nowych poradni komercyjnych i usług szpitalnych. Dyrekcja ZOZ zamierza podnosić w kolejnych latach standardy świadczonych usług medycznych w dotychczasowej ofercie. Przyjęto w planowaniu obecnie realizowane świadczenia medyczne. Przeprowadzona inwestycja, umożliwi realizację świadczeń medycznych na wyższym poziomie oraz pozwala w pełni realizować zawarte kontrakty. Zagrożenia mogą wynikać z braku lekarzy specjalistów.

Duży wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową ZOZ, w następnych trzech latach, będą miały czynniki makroekonomiczne, zwłaszcza utrzymujący się wysoki poziom inflacji. Stabilność może zachwiać zmienność cen energii elektrycznej, paliw oraz podwyżki płac pracowników i kontraktów usług medycznych dla lekarzy i pielęgniarek. Dobrym prognozykiem jest stabilność gospodarcza, której wskaźnik PKB utrzymuje się na odpowiednim poziomie. Dobrym prognozykiem jest także niski poziom bezrobocia oraz duża opieka socjalna państwa nad rodzinami, zwłaszcza z małymi dziećmi – Program 800+. Czynnikiem determinującym ilość świadczeń medycznych jest starzejące się społeczeństwo i związane z tym zwiększenie zachorowalności.

Podstawę przychodów stanowią zakontraktowane ryczałty (szpital), podpisane umowy (ratownictwo, ZOL, POZ, AOS, usługi niemedyce) i plan finansowy na 2023 rok.

Plan na 2023 r. uległ znacznej poprawie, po korekcie ryczałtu od lipca 2023 r., który zapewnia środki także na wprowadzone podwyżki płac i nie spowoduje - przy racjonalnym gospodarowaniu - straty. Przewidziano wzrost przychodów związany z inflacją i wzrostem nakładów na kolejne lata 2024-2025. Przyjęto wzrost poziomu przychodów z NFZ o 5,70% i 3,50 %. Uwzględniając aktualny wzrost cen i inflację, taki poziom może być za mały. Nie ma jednak podstaw, aby w raporcie szacować większe przychody od głównego płatnika: NFZ, ponieważ nie przedstawił on swoich deklaracji w tym zakresie, a poziom inflacji jest prognozowany przez Narodowy Bank Polski. Należy się spodziewać, że zwiększenie ryczałtu z 2023 r. będzie dodatkowo korzystnie wpływać na przychody w latach 2024-2025. Przychody od pozostałych płatników przyjęto na poziomie z 2023 r. przez wszystkie trzy lata.

Duże znaczenie dla ZOZ mają ciągle wprowadzane zmiany w zakresie podwyższania standardów świadczeń usług medycznych. Szczególnie obciążające finansowo są zmiany w zakresie wymogów kadrowych: płace, kontrakty i pochodne, które stanowiły: w 2018 r.- 71,08%, w 2019 r. - 74,29 % kosztów, w 2020 r. - 75,29 %, a w 2021 r.- 76,58%, a w 2022 r. -72,73%. Wydatki płacowe systematycznie rosły do 2021 roku, ale w 2022 r. uległy zmniejszeniu. Duży udział płac w wydatkach służby zdrowia prowadzi do zmniejszania

wydatków rzeczowych, ma także ujemny wpływ na warunki materialne i techniczne świadczonych usług zdrowotnych.

Zespół Opieki Zdrowotnej w 2022 roku zakończył wieloletnią inwestycję, którą prowadził przy finansowaniu przez Powiat Wągrowiecki. Prowadzenie inwestycji polegającej na rozbudowie i modernizacji budynku Szpitala powodowało utrudnienia, ale nie ograniczało znacząco świadczenia usług medycznych i realizacji kontraktów z NFZ. Naliczanie amortyzacji od zakończonej inwestycji zaplanowano od 1 lipca 2022 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, naliczanie amortyzacji od zakończonych inwestycji następuje sukcesywnie od czasu oddania ich do eksploatacji. Kalkulowanie skutków finansowych wynikających ze zwiększonych kosztów eksploatacyjnych, przy oszczędnościach na remontach bieżących, jest trudne do oszacowania. Założono, że nie przełoży się to na zwiększenie przychodów, a równocześnie będą generowane dodatkowe koszty eksploatacyjne. Podczas planowania inwestycji zakładano, że będzie się to wzajemnie równoważyło. Według Zarządu, powstaną jednak oszczędności powstałe ze zmniejszonych nakładów remontowych i konieczności zakupu nowego sprzętu medycznego oraz wyposażenia. Doposażenie Szpitala w nowy sprzęt i wyposażenie zostanie zrealizowane z pomocą środków europejskich i krajowych. Szpital otrzymał potwierdzenie przyznania środków na około 11 mln zł w 2023 r., przy udziale wkładu własnego ok. 2 mln zł. Jest to bardzo znaczący krok w kierunku wyposażenia w nowoczesny sprzęt.

Zarząd po przeanalizowaniu Raportu i prognozy, pozytywnie ocenia zysk za 2022 rok i utrzymywanie dodatniego wyniku finansowego w kolejnych latach 2024-2025. Podczas przygotowania Raportu w maju 2023 roku nie znany był jeszcze ryczałt, jaki przyznano Szpitalowi od 1 lipca 2023 r., który zmienia bilans roku rozliczeniowego. ZOZ w Wągrowcu w 2022 roku zanotował stratę ze sprzedaży w kwocie -1.490.688,26 zł, ale dzięki pozostałym przychodom operacyjnym 1.856.954,49 zł uzyskał zysk netto w kwocie 47.980,95 zł. W 2022 r. kwota zobowiązań wymagalnych zmniejszyła się z 911.653,01 zł rok 2021 do roku 2022 do 811.817,88 zł, czyli mniej o 98.835,13 zł. Zobowiązania ogółem wynoszące w 2021 r. 4.984.119,62 zł wzrosły o 820.147,62 zł i wyniosły na koniec 2022 roku 5.804.267,24 zł. W Raporcie za 2021 r., przez cały okres 2022 – 2024 prognozowany był bardzo mały zysk netto, także w Raporcie za 2022 zysk ten w latach 2024-2025 jest nadal mały (155.601 zł i 222.514 zł), ale większe są zdobycze punktowe po 41 pkt, dotyczące poprawy płynności i zmniejszenia się zadłużenia.

Zmiana systemu finansowania służby zdrowia wprowadzona od 1 lipca 2023 r. stwarza nadzieję na poprawę finansowania, a wprowadzone podwyżki wynagrodzeń, wychodzą naprzeciw oczekiwaniom pracownikom.

Zarząd dostrzega największe zagrożenia dla stabilnej działalności Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu w następujących obszarach:

- wysoka inflacja i wzrost cen,
- wprowadzanie podwyżek płac ponad możliwości placówki,
- brak mobilnego zasobu kadry lekarskiej i pielęgniarskiej,
- nieadekwatna wycena procedur medycznych,
- roszczenia płacowe pracowników i podmiotów kontraktowych,
- starzenie się personelu,

- wygórowane podnoszenie standardów świadczenia usług,
- wydłużonego pobytu pacjentów i ich odejścia z powodu braku kadry medycznej.

Największe znaczenie w zakresie wynagrodzeń mają ustalone centralnie minimalne wynagrodzenia za pracę, oraz na odpowiednich stanowiskach. Tempo wzrostu tych płac jest bardzo wysokie podczas inflacji i trudno oczekiwać zamrożenia ich na dłuższy okres czasu.

Biorąc pod uwagę trend wzrostowy udziału płac w kosztach, powiększa to deficyt finansów ZOZ. Dodatkowym obciążeniem będzie wzrost płacy minimalnej w 2024 r. do 4.200 zł, czyli o 16,66%. Dyrekcja ZOZ może jedynie kompensować wzrost wynagrodzeń poprzez racjonalizację zatrudnienia i dobór kadry o mniejszych kwalifikacjach, a więc o mniejszych oczekiwaniach płacowych. Będzie to bardzo trudne ze względu na wymagane standardy oraz oczekiwane podwyżki płac ze strony wszystkich grup pracowniczych.

W prognozowanym okresie 2023-2025 r. Raport nie zakłada zmiany modelu finansowania i funkcjonowania służby zdrowia. Państwo, większą i bezpłatną opieką otacza osoby starsze przez darmowe leki oraz poprawę bezpieczeństwa pacjentów, w ramach szybkiej pomocy medycznej. Promowany ma być zdrowy styl życia, badania profilaktyczne i skuteczna rehabilitacja. Efektywniej też ma funkcjonować specjalistyczna opieka medyczna i POZ. Nie wpływa to jednak na ogólną sytuację ZOZ. Jakość świadczonych przez ZOZ usług i komfort pobytu pacjentów poprawił się po zrealizowaniu inwestycji w 2022 r., a dodatkowo po zakupie nowoczesnego sprzętu z pozyskiwanych środków w 2023 roku.

ZOZ może już korzystać z nowoczesnych form organizacji dokumentacji medycznej uczestnicząc w projekcie realizowanym przez województwo wielkopolskie. Projekt wdrażający Elektroniczną Dokumentację Medyczną będzie dla ZOZ bezpłatny przez okres 5 lat. Udział kosztów własnych pokrył ZOZ - 5% i powiat wągrowiecki – 10%, a 85% środków pochodziło z Unii Europejskiej. Projekt EDM wdrażany jest od 2020 roku. Procedura uruchamiania systemu jest długotrwała, ze względu na szeroki zakres oraz konieczność tworzenia baz danych i przeszkolenia personelu.

Realizacja projektu EDM oraz rozbudowa systemu LAN podczas inwestycji, spowodowała poprawę warunków leczenia, pobytu pacjentów i umniejsza na kilka lat konieczność zakupu nowego sprzętu oraz jego remontów. Powstały dodatkowe koszty jego eksploatacji i serwisowania, ale pozostałe koszty podczas realizacji inwestycji zostały poniesione przez powiat wągrowiecki.

Systematyczne wdrażanie corocznych planów naprawczych i realizacja programów oszczędnościowych zaowocowało zaprzestaniem od 2021 powstawania i pokrywania strat.

Szacunki kosztów energii, wody, ciepła itp. oraz stawek podatkowych przeprowadzono na podstawie zawartych i obowiązujących umów. Koszty i wydatki zaplanowano według zapowiadanych cen, w ocenie Zarządu oceniono je prawidłowo.

Uwzględniając system finansowania i jego zmiany, zwłaszcza w 2023 roku, w systemie zdrowia w Polsce, można uznać założenia przyjęte przez ZOZ za poprawne. Prognozy na lata 2023-2025 opierają się głównie na istniejących umowach, ostrożnym szacowaniu przychodów i kosztów, systematycznym planie rozwoju oraz Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2022-2025.

IV Ocena opisu istotnych zdarzeń

Systematyczny wzrost nakładów na służbę zdrowia przeznaczany jest głównie na płace zatrudnionego personelu w ZOZ, które w 2022 r. stanowiły 72,73% kosztów. Sytuacja w zakresie warunków dla pacjenta nie ulega z tego tytułu poprawie, gdyż nakłady na wydatki rzeczowe są małe w strukturze wszystkich kosztów. Polska przeznacza na zdrowie niewystarczające środki i zajmuje dalekie miejsce wśród innych krajów Unii Europejskiej. Minimalny pułap finansowania służby zdrowia w Polsce w 2019 r. powinien wynosić 4,86% PKB, podczas gdy np. Węgrzy mają 5,2%, Czesi 6,0%, Francuzi 8,7%, a Niemcy 9,5%.

Duże skutki finansowe z powodu wysokiej inflacji mogą wynikać z nieprzewidzianego wzrostu wynagrodzeń dla pracowników oraz wzrost cen produktów leczniczych, wyrobów medycznych, różnych towarów i usług. Przewidywany wzrost płacy minimalnej jest w służbie zdrowia bardzo odczuwalny, ponieważ takich pracowników jest jeszcze bardzo dużo. Wywiera także presję na podnoszenie płac powyżej tej granicy, ponieważ zmniejsza się różnica do wynagrodzeń pracowników o większych kwalifikacjach i większym stażu pracy. Ustanawiane przez Ministra Zdrowia dodatki i podwyżki płac dla grup medycznych (lekarze, pielęgniarki, ratownicy, położne) zostały uwzględnione w wycenie procedur medycznych od 1 lipca 2023 r. Nie są refundowane podwyżki płac dla pozostałego personelu zatrudnionego w służbie zdrowia w całości i wymagają dopłat z własnych środków.

Podnoszenie standardów w zakresie obsady kadrowej, lekowej, lokalowej i sprzętowej nakłada na szpital trudności w ich spełnieniu. Systematyczny brak lekarzy i pielęgniarek na rynku pracy, powoduje wyższe oczekiwania płacowe, których zaspokojenie w obecnym systemie finansowania jest niemożliwe. Ocenia się, że w Polsce utrzymuje się od 2019 r. trend, gdy ok. 90% szpitali poniosło stratę finansową na prowadzonej działalności.

Bardzo dużym utrudnieniem w funkcjonowaniu usług medycznych jest olbrzymi niedobór kadry medycznej, zwłaszcza lekarzy i pielęgniarek. Brak lekarzy powoduje w kraju zamykanie oddziałów szpitalnych i zawieszanie działalności do czasu pozyskania nowych.

Niekorzystna jest także sytuacja związana z inflacją, która powoduje wzrost cen towarów i usług. Szpital dysponuje coraz większą bazą sprzętową, która wymaga regularnego serwisowania, kosztownych napraw i konserwowania.

Dostosowanie budynków i pomieszczeń do wymaganych standardów zostało zrealizowane poprzez rozbudowę budynku szpitala i remonty pomieszczeń, które w 2022 roku oddane zostały do użytkowania. Realizacja zaplanowanej inwestycji miała zakończyć się w kwietniu 2020 r. Wiele czynników zadecydowało o tym, że czas jej realizacji uległ przesunięciu na wrzesień 2022 roku, co znalazło odzwierciedlenie w sytuacji finansowej.

Raport zakłada działania dążące do stabilizacji sytuacji finansowej, wraz ze wzrostem kosztów działalności z konieczności dostosowania się do skutków inflacji. Bardzo ważne dla naszego ZOZ było dobre finansowanie usług przez NFZ, dotyczące finansowania leczenia podczas pandemii Covid-19, zarówno w odniesieniu do mniejszej ilości świadczeń, jak też ich większych kosztów dostosowania obiektów, personelu i sprzętu.

V Ocena prognozy na kolejne trzy lata obrotowe 2022 – 2025

1. Analiza przyjętych założeń makroekonomicznych według Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2022 – 2025 (WPFp)

Polska reguła wydatkowa zawiera tylko jedną prognozowaną zmienną: przyrost Produktu Krajowego Brutto (PKB), którą przyjęto do obliczania poziomu wydatków budżetu państwa. W 2016 r. wzrost PKB wyniósł 3,0 %, w 2017 r. 4,6 %, w 2018 r. 5,1 %, 2019 rok 4,0 %, 2020 rok – 2,7%, 2021 rok – 5,9%. Prognozowana wielkość wg WPFp wynosi: 2022 rok 3,8 %, 2023 r. 3,2 %, 2024 r. 3,0 %, 2025 r. 3,1 %.

Wydatki na publiczną ochronę zdrowia do 2017 r. utrzymywały się na poziomie 4,7% PKB, a zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. mają wzrosnąć do osiągnięcia w 2024 roku co najmniej 6%. Ustawa przewiduje następujące tempo wzrostu nakładów w PKB: 2018 rok – 4,78%, 2019 rok – 4,86%, 2020 rok – 5,03%, 2021 rok – 5,30%, 2022 rok – 5,55%, 2023 rok – 5,80% i od 2024 roku – 6,00%.

Coroczny wzrost PKB o podany wskaźnik, przy udziale wydatków na poziomie nowej ustawy z 5 lipca 2018 r. powinien skutkować wzrostem przychodów ZOZ. Niekorzystny jest sposób obliczania udziału na dany rok, ponieważ do wyliczeń bierze się PKB sprzed dwóch lat. Należy także uwzględnić ujemny wynik PKB w 2020 roku.

Ponieważ postępująca inflacja osiągnęła obecnie poziom ok. 10 %, odnoszenie się w analizach ekonomiczno-finansowych do przedstawionych w WPFp założeń jest nieracjonalne: 2021 rok – 5,10%, 2022 rok – 9,10 %, 2023 rok – 7,80% i 2024 rok – 4,80%, 2025 rok – 3,50 %.

Założenia WPFp 2022-2025 przewidują zmienną sytuację budżetu państwa, ze względu na sytuację związaną z wojną na Ukrainie oraz z pandemią Covid-19. Przedstawioną przez ZOZ prognozę przychodów można ocenić jako zaniżoną w 2023 r., ze względu otrzymaną podwyżkę ryczałtu od 1 lipca 2023 r. Podczas sporządzania Raportu, te dane nie były jeszcze znane, a sytuacja w 2023 roku ulega dużym zmianom.

Należy podkreślić, że dochody własne osiągnięte przez ZOZ są znikome, wobec tych osiągniętych z działalności medycznej, a refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wysoki wzrost kosztów, w związku z rosnącą inflacją, będzie w całym analizowanym okresie 2023 – 2025 r. realizowany przy planowanych dochodach. Duży deficyt pomiędzy przychodami a kosztami, może spowodować wzrost zobowiązań i trudną sytuację finansową. Wahania przychodów i kosztów mogą być duże, co grozi deficytem i rodzi problemy z trafnym planowaniem. Niewątpliwym wpływem na taką sytuację ma stan służby zdrowia w Polsce, zwłaszcza olbrzymi deficyt kadry lekarskiej i rosnący deficyt kadry pielęgniarskiej.

Koszty amortyzacji oznaczają konsumowanie wydatkowanego kapitału na inwestycję w rozbiciu na poszczególne lata, co zmniejsza jej wartość początkową.

Ważną dla planowania finansowego jest różnica pomiędzy PKB a inflacją. Dodatnia różnica w WPFP stwarza dobre perspektywy na przyszłość. Różnica w WPFP pomiędzy wzrostem PKB (przychody) a inflacją (koszty) stanowi nadwyżkę środków dla ZOZ, które mogą być przeznaczone na rozwój i poprawę sytuacji finansowo-ekonomicznej. Ocena tej relacji jest obecnie obciążona dużym ryzykiem, zwłaszcza w 2023 r. i 2024 roku ze względu na dużą inflację. Gdy inflacja jest większa od PKB, to konsumenci ponoszą straty, a taka jest obecnie sytuacja.

Przyjęta w dniu 5 lipca 2018 r. ustawa zwiększająca nakłady na publiczną służbę zdrowia stwarza możliwości, że ZOZ otrzyma w następnych latach większy kontrakt z NFZ oraz z pozostałych umów.

2. Założenia demograficzne

W opracowywaniu prognozy przez Szpital na kolejne trzy lata, zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na świadczenia medyczne przyjęto na takim samym poziomie jak dotychczas. Liczba mieszkańców powiatu wągrowieckiego jest dość stabilna i oscyluje od kilku lat około 70 tys. osób, ale systematycznie się zmniejsza w ciągu ostatnich lat.

Według danych statystycznych, pandemia powoduje pogorszenie wskaźników demograficznych Polski i wywrze wpływ na lata następne. Założono, że w kolejnych latach liczba ludności w wieku 15-74 lat będzie malała w tempie 0,2% rocznie, by w 2024 r. zmniejszyć się o 0,4%.

3. Pozostałe czynniki o znaczeniu mikroekonomicznym.

Bezrobocie i związana z tym zamożność społeczeństwa została pominięta, ponieważ nie mają większego wpływu w najbliższych trzech latach na świadczone bezpłatnie usługi przez nasz ZOZ. Bezrobocie w powiecie wykazuje, pomimo pandemii, tendencję stabilną i wynosi ok. 5%. Jest wyższa od średniej w województwie, ale zbliżona od średniej krajowej. Polska jest krajem o jednej z najniższych stóp bezrobocia wśród państw Unii Europejskiej.

Wprowadzenie sieci szpitali spowodowało zmniejszenie konkurencji o pacjenta przez poszczególne szpitale. Zachowanie wymaganych standardów dla szpitala I poziomu PSzZŚSOZ oraz troska o jak najlepsze świadczenie usług, powinny być starannie pielęgnowane. Obserwuje się przechodzenie pacjentów do szpitali świadczących odpłatne usługi medyczne, co świadczy o wzroście zamożności, ale też o kryzysie placówek publicznych. Wynika to z deficytu, a także ograniczania świadczeń przez szpitale publiczne z powodu braku lekarzy i zamykania oddziałów szpitalnych.

VI Ocena ogólna

Zarząd Powiatu Wągrowieckiego po dokonaniu oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu na podstawie Raportu, po przeanalizowaniu dokumentacji i uzyskaniu wyjaśnień od dyrekcji, ocenia sytuację ekonomiczno-finansową ZOZ w Wągrowcu za 2022 rok pozytywnie. Liczba uzyskanych 29 punktów za 2022 rok utrzymała się na zbliżonym poziomie do roku 2021, gdy Szpital uzyskał 30 pkt na 70 możliwych. Obserwujemy elementy stabilizacji systemu poprzez uregulowanie zaległych rozliczeń z pandemii COVID-19, zaniechania zapowiadanej reformy i podwyższeniu ryczałtów dla Szpitali. Wprowadzane podwyżki wynagrodzeń znajdują odzwierciedlenie w wycenie procedur medycznych i kontraktach z NFZ. Straty z lat ubiegłych powodują jednak utrudnienia w kontynuacji działalności bieżącej oraz będą problemem w latach następnych. ZOZ Wągrowiec w najbliższym okresie borykał się będzie z presją zapłaty zobowiązań bieżących oraz niemożnością zaciągnięcia kredytów inwestycyjnych. Dodatkowe trudności wynikać mogą także z olbrzymich podwyżek cen towarów i usług kształtujących koszty medyczne i eksploatacyjne. Sytuacja taka może spowodować problemy z jakością realizowanych świadczeń zdrowotnych na rzecz hospitalizowanych pacjentów.

Poszczególne wskaźniki finansowe według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku (Dz. U. z 2017 r. , poz. 832) za 2022 rok ocenia się następująco:

1/ wskaźnik zyskowności	9 pkt. na 15 możliwych – ocena pozytywna,
2/ wskaźnik płynności	0 pkt. na 25 możliwych – ocena negatywna,
3/ wskaźnik efektywności	10 pkt. na 10 możliwych – ocena pozytywna,
4/ wskaźnik zadłużenia	10 pkt. na 20 możliwych – ocena negatywna.

Poszczególne lata działalności według Raportu na podstawie straty netto, ocenia się następująco:

2020 rok	strata	- 862.985 zł	- ocena negatywna,
2021 rok	zysk	+ 705.886 zł	- ocena pozytywna,
2022 rok	zysk	+ 47.981 zł	- ocena pozytywna,
2023 rok	strata	- 678.874 zł	- ocena negatywna,
2024 rok	zysk	+ 155.601 zł	- ocena pozytywna,
2025 rok	zysk	+ 222.514 zł	- ocena pozytywna.

Osiągnięcie lepszego wyniku niż zakładano w latach 2021-2022 nastąpiło z powodu pandemii Covid-19. Sytuacja pandemiczna spowodowała ograniczenie świadczeń medycznych, co przy niekorzystnej ich wycenie zmniejszyło straty, a osiągane dochody uzyskiwane z NFZ były bardzo korzystne. Korzystne było także rozliczenie okresu pandemii i uzyskanie podwyższonego kontraktu od II półrocza w 2023 r.

Zarząd uzasadnia swoje stanowisko następująco:

- 1/ utrzymanie poziomu oceny punktowej 29 na 70 możliwych za 2022 rok, tj. 41,43%;
- 2/ utrzymanie wskaźników ekonomiczno-finansowych w dotychczasowych przedziałach;
- 3/ rozliczenie okresu pandemii i podwyższenie kontraktu w 2023 r.;
- 4/ stabilizacja sytuacji ekonomiczno-finansowej w latach 2024-2025 – po 41 pkt.;
- 5/ znacząca podwyżka wyceny procedur medycznych;
- 6/ regulowanie podwyżek wynagrodzeń przez ZOZ;

Prognoza na kolejne trzy lata 2023 - 2025 utrwała stabilną sytuację finansową ZOZ poprzez wykazywanie zysku, małej straty na działalności podstawowej i dobrej punktacji w latach 2024-2025. Rok 2021 był pierwszym rokiem, po wielu latach straty, w którym podmiot osiągnął zysk. Pomimo zakładanej w Raporcie straty na 2023 r. uzyskany wyższy na ten rok ryczałt jest szansą na zakończenie roku zyskiem. Szansę na stabilizację stanowi wycena procedur medycznych w oparciu o realne koszty ich świadczenia. Dotyczy to głównie płac, których udział w kosztach jest bardzo wysoki, ale znalazło to odzwierciedlenie w podwyżkach wartości refundowanych procedur medycznych. Możliwy wzrost nakładów na publiczną służbę zdrowia, jaką stwarza przyjęta w dniu 5 lipca 2018 roku ustawa, jest także nadzieją na dalszą poprawę sytuacji.

Uwzględniając kontynuowanie bardzo ważnej misji jaką ma ZOZ w Wągrowcu, uważamy za niezbędne utrzymywanie stabilnej sytuacji finansowej. Racjonalizacja kosztów (dostosowanie wydatków do przychodów) musi iść w parze z podnoszeniem standardów i jakością leczenia. Podnoszenie jakości świadczonych usług stanowi realizację oczekiwań mieszkańców powiatu i spowoduje pozyskiwanie pacjentów. Utrudnieniem do prowadzenia racjonalnej gospodarki ekonomiczno-finansowej jest obciążenie długiem z lat ubiegłych. W 2023 r. sytuacja uległa poprawie po uregulowaniu zaległości po pandemii za lata 2020-2022 i podniesieniu wyceny procedur medycznych. Stosowanie się do planowania polityki budżetowej państwa jest niezbędne, aby wyznaczać standardy stosowane powszechnie i ograniczać dowolność planowania w tym zakresie. Polska zobowiązana jest do ograniczania nadmiernego zadłużenia, co przekłada się także na służbę zdrowia. Nałożenie ograniczeń i wielkości odpowiednich wskaźników gwarantuje wzajemną spójność i realizację polityki państwa.

Zarząd docenia szybkie przekazywanie środków finansowych przez NFZ w ramach ryczałtu i umów, co poprawia płynność jednostek służby zdrowia mających olbrzymie trudności z regulowaniem swych zobowiązań i finansowaniem działalności bieżącej. Sytuacja szpitali powiatowych w Polsce uległa w 2023 r. znaczącej poprawie, ale jest nadal trudna. Znaczące skoki cen na rynku paliw i energii utrudniają kalkulację ich kosztów w następnych latach i mogą sytuację finansową szpitali pogorszyć.

Komisja uważa, że w szpitalnej polityce zdrowotnej państwa należy niezwłocznie:

- zwiększyć liczbę kształconych lekarzy, pielęgniarek i ratowników,
- zwiększyć opłacalność i szybko aktualizować wycenę procedur medycznych,,
- zmienić nieracjonalne standardy świadczenia usług, zwłaszcza kadrowe i techniczne do rzeczywistych możliwości placówki i potrzeb pacjenta,
- ograniczyć roszczenia kontraktów lekarskich poprzez ograniczenia maksymalne,

Powyższe uwagi przedstawia się w trosce o załatwienie spraw niezależnych od podmiotów tworzących, a leżących w kompetencjach państwa. Wnikliwa znajomość sytuacji ekonomiczno-finansowej nie uzdrowi podmiotów leczniczych, bez likwidacji przyczyn zewnętrznych, które mają decydujący wpływ na ich koszty.

**Zarząd pozytywnie ocenia sytuację ekonomiczno-finansową
Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu na podstawie Raportu za 2022 rok**

Na tym ocenę zakończono, zawiera ona 22 kolejno ponumerowane strony.

Wągrowiec, dnia 12 października 2023 r.

Przewodniczący
Zarządu Powiatu Wągrowieckiego

Tomasz Kranc

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR LVI/448/2023
RADY POWIATU WĄGROWIECKIEGO
z dnia 25 października 2023 roku

Zgodnie z art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 991 ze zm.) w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego, kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej zobowiązany jest do sporządzenia Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ i udostępnienia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

Raport ten powinien być przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawierać w szczególności: analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń, informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową.

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za 2022 rok został przekazany do oceny podmiotowi tworzącemu przez dyrektora jednostki w dniu 31 maja 2023 roku i stanowił podstawę do sporządzenia oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu na podstawie przedłożonego Raportu przeprowadził w dniu 12 października 2023 r. Zarząd Powiatu. Ocena stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Ogólna ocena pozytywna wynika z osiągnięcia zysku oraz z utrzymania wskaźników punktowych na zbliżonym poziomie do ubiegłorocznych, uzyskano 29 pkt. na 70 możliwych, tj. 41,43 %, za 2021 r. uzyskano 30 pkt. Raport ZOZ z 2021 r. zakładał zysk netto na 2022 r. +1.543 zł, a wykonano zysk +47.981 zł, tj. wynik lepszy o 46.438 zł. Ponadto, w wielu innych elementach finansowych utrzymano wskaźniki, pogorszenie o 1 pkt: z 4 na 3, nastąpiło w wskaźniku zyskowności aktywów. Zmieniły się także inne wskaźniki, uległy w większości minimalnemu pogorszeniu, jednak nie spowodowały zmiany w ramach progów punktowych.

Powiat Wągrowiecki, jako organ tworzący, nie jest zobowiązany obecnie do pokrywania straty netto. Pomimo symbolicznego zysku, ZOZ w Wągrowcu nie posiada stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej w perspektywie kolejnych trzech lat 2023-2025.

Przewidywane i wprowadzone w 2022 r. zmiany finansowania podwyżek wynagrodzeń w ramach wyceny procedur medycznych, kolejne podwyżki płac od lipca 2023 r. i zmiana wyceny procedur medycznych, nie gwarantują nadal stabilności ekonomiczno-finansowej.

Ocena kolejnych trzech lat działalności 2023 - 2025, jest niekorzystna w 2023 r. i poprawia się w następnych dwóch latach 2024-2025. Mając na uwadze znaczącą poprawę wyceny procedur medycznych przez NFZ od lipca 2023 r. z optymizmem można patrzeć na wszystkie prognozowane 3 lata.

Utrzymująca się strata z lat ubiegłych powoduje problemy finansowe, zwłaszcza związane z bieżącą płatnością zobowiązań i możliwością zaciągania długu. Wzrost kosztów amortyzacji wynika z naliczania odpisów (ponad 5 mln zł rocznie) od zrealizowanej inwestycji w latach 2018 – 2022. Ponieważ koszt został poniesiony głównie przez Powiat Wągrowiecki, naliczane koszty amortyzacji w znacznym stopniu pokrywane są z naliczania bezzwrotnej dotacji. Nadzieją są także pozyskiwane środki finansowe na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego i wyposażenia w ramach programów europejskich i krajowych. Zrealizowana inwestycja oraz zakupy nowego sprzętu będą korzystnie wpływać na działalność szpitala i wynik finansowy. Ograniczenie remontów bieżących budynków i mniejsza awaryjność nowego sprzętu powinna generować oszczędności i korzystnie wpływać na jakość świadczonych usług medycznych.

Niekorzystnie finansowo wpływają rosnące koszty eksploatacyjne, zwłaszcza zużycie energii elektrycznej oraz wymóg kosztownego serwisowania sprzętu medycznego i urządzeń techniczno-eksploatacyjnych.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.